DZIENNIK

POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI

Nr.663 CZWARTEK 2o.KWIETNIA 1944 r. ROK V.

NOWE REKORDY BOMBARDOWAŃ.

Kampania lotnicza sprzymierzonych, prowadzona od 14-tu dni ze wzmożoną siłą, przybiera wciąż na rozmiarach. W ostatnich 24-ch godzinach 5.ooo samolotów sojuszniczych bombardowało Niemcy i zach. kraje okupowane. Poprzednia doba była równie pracowita. A więc we wtorek w dzień tysiąc samolotów USA uderzyło na Berlin, Oranienburg oraz bombardowało fabryki samolotów pod Berlinem. Inne silne formacje atakowały Hamburg, Cuxhafen i Pas de Calais. Opór niemiecki słaby, zestrzelono 13 myśliwców, straty własne wyniosły 49 maszyn. W nocy Berlin przeżył powtórny choć słabszy nalot, Moskity atakowały Kolonię, nadto minowano wody nieprzyjacielskie. Główne uderzenie nocne wykonał RAF tysiącem bombowców na cztery węzły kolejowe we Francji : 2 pod Paryżem oraz Rouen i Ternier. Zrzucono rekordową ilość bomb, bo 4.ooo ton, z wyprawy nie wróciło tylko 11 maszyn. W środę w dzień 2.ooo samolotów USA zbombardowało fabryki samolotów w Cassel i okolicy, lotniska w Paderborn, Hamm i szereg innych, ponadto kraje okupowane na zachodzie. Zestrzelono 21 maszyn niemieckich, tracąc 9 własnych.

Nad Londyn dotarło kilkadziesiąt bombowców niemieckich, nalot rozpędzono niszcząc 14 maszyn wroga.

Lotnictwo sojusznicze z baz śródziemnomorskich zbombardowało we wtorek w dzień Plowdiw w Bułgarii.

W poniedziałek w dzień jak już donosiliśmy zbombardowane zostały Belgrad i Sofia. Obecnie podano szczegóły nalotów. W ataku brało udział 6oo bombowców i 2oo myśliwców, tylko 6 maszyn nie wróciło, strącono 26 myśliwców nieprzyjacielskich. Zdjęcia z Sofii wykazują wielkie pożary na dworcach przetokowych, pod Belgradem zniszczono dwie fabryki Messerschmidta, wchodzące w skład organizacji wytwórczej, której ośrodek jest w Wiener Neustadt.

NOWA FAZA WALK NA WSCHODZIE.

Na wschód i południe od Stanisławowa Rosjanie prowadzą zaciekłe walki z atakującymi Niemcami. Mannstein rzucił w bój rezerwy i przeszedł do kontrofenzywy. Wszystkie uderzenia odparto z wielkimi stratami wroga, tylko Nadwórnę nie chcieli Rosjanie opuścić, zajętą następnie przez Węgrów.

W Bessarabii w rej. Kiszyniewa Rosjanie rozszerzają przyczółki na prawym brzegu dolnego Dniestru. Wiele wojsk zmotoryzowanych i piechoty przeprawiło się na drugi brzeg. Niemcy ciągają posiłki i usiłują wyrzucić Rosjan poza rzekę. Rosyjskie natarcia kontynuowane są również między Prutem a Seretem.

Na Krymie w drodze do Sebastopola zajęto Bałakławę. Na zewnętrznym pierścieniu Sebastopola trwają zacięte walki. Miasto i port bez przerwy bombardowane, stoją w chmurach dymu. Tylne straże wojsk rumuńskich i niemieckich bronią rozpaczliwie dojścia do Sebastopola, chcąc przedłużyć czas dla żołnierzy ratujących się ucieczką. Na Krym pomimo częściowego okrążenia przerzucili Niemcy w ostatnich trzech miesiącach dwie dywizje, obecnie znajduje się więc na Krymie 7 dywizji rumuńskich i 5 niemieckich. Niemcy próbują część swych wojsk ewakuować ale lotnictwo i flota sowiecka udaremniają te próby.

W nocy z poniedziałku na wtorek lotnictwo sowieckie ciężko zbombardowało Konstanzę, w następną noc jeszcze cięższy nalot wykonano na Lwów.

INNE FRONTY.

POŁUDNIE. - We Włoszech odparto ataki niemieckie pod Orezzio. Alianci wdarli się głęboko w pozycje niemieckie na zachód od rzeki Sangro. Odparto również ataki niemieckie pod Torrelo. Lotnictwo sprzymierzonych wykonało 1.6oo lotów, obejmując tym działaniem Bałkany i linie pozafrontowe. -

DALEKI WSCHOD. - Australijczycy przeszli poza Bougainville, ostatnią placówkę przed Madang. Japończycy nie stawiają oporu, kontynuując odwrót. W Birmie oczyszczana jest droga do linii kolejowej Assun-Bengal. W akcji biorą udział czołgi i artyleria. -

SPRAWY POLSKIE.

Premier Mikołajczyk powrócił ze Szkocji do Londynu. W podróży inspekcyjnej towarzyszył mu min.Kukiel. Wizyta premiera przypadła na okres,kiedy wojska polskie stoją gotowe do walki. Premier stwierdził wysoki poziom moralny i wyszkolenia żołnierzy polskich i ich niecierpliwość w oczekiwaniu na moment inwazji. W długich i szczerych rozmowach z żołnierzami premier wyjaśnił obecną sytuację polityczną Polski,naświetlił nieporozumienia dyplomatyczne i przedstawił wszystkie trudności,nie karmiąc żołnierzy tanim optymizmem. Premier powiedział,jeżeli Polskę nazwano sumieniem świata,to jej głos musi zaważyć w moralności życia międzynarodowego. O wzajemnym porozumieniu i zaufaniu świadczy najlepiej powiedzenie jednego z żołnierzy polskich : my będziemy bić wroga,a już do premiera należy,by to grało z polityką.

Wczoraj minęła rocznica obrony warszawskiego ghetta. Z okazji tej odbyły się w synagogach lodyńskich nabożeństwa żałobne, inicjowane przez federację Żydów polskich w Anglii,do której premier Mikołajczyk wysłał telegram,podnosząc w nim bohaterstwo obrońców ghetta i podkreślając wspólność walki z Niemcami.

RÓŻNE WIADOMOŚCI.

- Węgierski szef sztabu gen.Szombathely - został zdymisjonowany,a w miejsce jego zamianowano gen.Forgosza.

- W związku z ograniczeniem poczty i przesyłek dyplomatycznych placówek politycznych innych państw w Wielkiej Brytanii - o czem już donosiliśmy - prasa angielska pisze,że ostatnie zarządzenia rządu brytyjskiego nie mają precedensu w historii Anglii,ale powody które je wywołały są również bez precedensu. Nietykalność bagażu dyplomatycznego i tajemnica korespondencji są przywilejami takimi, iż rząd brytyjski gdyby nie musiał,nie wydałby podobnych zarządzeń. Tajemnica jest zasadniczą podstawą powodzenia,od niej zależy życie wielu milionów żołnierzy alianckich. Nie należy dodawać,że zarządzenia te zostaną zmienione natychmiast,gdy tylko przestaną być konieczne. Ostatnie postanowienia rządu są częścią przygotowań do nadchodzącej inwazji. Chociaż przeszłość nie dawała powodów do tego rodzaju ograniczeń,jednak powodzenie ofenzywy wymaga jaknajdalej posuniętej ostrożności.

- Izba Lordów omawiała sprawę rozbrojenia Niemiec po wojnie. Jeden z lordów oświadczył że rozbrojenie musi być zupełne i trwałe. - Niemiecki ciężki przemysł musi być przez międzynarodową komisję pilnowany. Produkcja samolotów,wozów pancernych,syntetycznej gumy i benzyny musi być zakazana. Materiały wybuchowe,potrzebne dla niemieckiego przemysłu,muszą być za licencją sprowadzane z zagranicy.

- Wiceminister spraw zagranicznych USA Stettinius odbył w ciągu ostatnich dwóch dni konferencję z Churchillem i Edenem. "Times" pisze,że żaden z problemów omawianych przez Stettiniusa nie jest wyłącznie zagadnieniem anglo-amerykańskim. Rząd sowiecki jest stale informowany o przebiegu rozmów. Stettinius odbył konferencję z ambasadorem sowieckim i przedstawicielami rządów sojuszniczych,a niewątpliwie porozumie się jeszcze z Francuskim Komitetm Wyzwolenia. Szereg problemów jeszcze będzie omawianych m.i.sprawa odbudowy Francji i innych krajów wyswobodzonych oraz warunki kapitulacji Niemiec.

- Kongres amerykański uchwalił rezolucję za podjęciem natychmiastowej akcji dla wspomożenia narodów europejskich,cierpiących głód. Pomoc zostałaby zorganizowana na tych samych zasadach,co pomoc dla Grecji. Przewodniczący komisji dla spraw zagranicznych Bloom zaznaczył przy tej sposobności,że ustawa o pożyczce i dzierżawie bynajmniej nie jest dla Ameryki niekorzystna. Inne kraje opłacają swój udział w wojnie krwią,aby bynajmniej nie wolno tego udziału przeliczać na dolary. Ustawa okazała się w wojnie potężną bronią.

- W związkz z wykryciem przez szwedzki urząd celny przesyłki map terenów szwedzkich,przewożonej z Danii do oddziałów niemieckich w Norwegii,przedstawiciel prasy szwedzkiej zwrócił się do niemieckiego attache z zapytaniem,czy Szwecji nie grozi atak. Attache odpowiedział : napewno nie , bo Niemcy mają w obecnej chwili zbyt wiele do czynienia w innych dziedzinach.

- Prasa szwedzka donosi,że przez Szwecję przejeżdżał 14.bm.najdłuższy niemiecki pociąg sanitarny ze wszystkich,które do tego czasu przesunęły się przez terytorium szwedzkie. Wiózł on 5oo ciężko rannych ewakuowanych z Finlandii. Korespondenci twierdzą,iż to dowodzi,że Niemcy spodziewają się ofenzywy sowieckiej w Finlandii.

- Grecki związek patriotyczny wysłał trzech przedstawicieli do Kairu dla rozmów z nowym rządem.

NA FUNDUSZ PRASY : Kasztan-5o,Usiek-3o,Turek-1oo,Z-1oo,Tajniak-1oo,Korwin-3o zł.

-.-.-.-.-

SPRAWY POLSKIE.

Polska Agencja Telegraficzna upoważniona została do ogłoszenia co następuje :

Z chwilą,gdy wkroczenie wojsk sowieckich na ziemie Rzeczypospolitej Polskiej stało się faktem,rząd polski mimo piętrzących się trudności na drodze porozumienia się z Rosją sowiecką postanowił - w zgodzie z władzami krajowymi - zarządzić wejście polskich władz podziemnych i sił zbrojnych we współdziałanie z wojskami sowieckimi. W wykonaniu szczegółowych instrukcji zwracają się upoważnieni przedstawiciele podziemnej administracji cywilnej do wkraczających wojsk sowieckich i składają następujące oświadczenie :

"Z polecenia Pełnomocnika na Kraj Rządu Rzeczypospolitej spotykamy na ziemiach Rzeczypospolitej wojska ZSRR jako walczące ze wspólnym wrogiem - Niemcami,z którymi państwo polskie pierwsze podjęło walkę w obronie niezależności swojej i innych narodów Europy,z którymi od czterech lat z górą walczy nadal wspólnie. Zarazem komunikujemy, że na ziemiach tych istnieje administracja z ramienia państwa polskiego,zorganizowana tajnie w okresie okupacji i terroru niemieckiego. Oczekujemy,że wojska sowieckie w czasie akcji wojennej na terenie Rzeczypospolitej umożliwią władzom polskim roztoczenie opieki nad ludnością i jej życiem społeczno-gospodarczym,postępując zgodnie z prawem międzynarodowym."

Z pierwszych nadesłanych do Londynu raportów wynika,że wobec wojsk sowieckich ujawniły się oddziały Armii Krajowej w Ostrogu,Zdołbunowie,Witoldowie,Równem,Kostopolu, Przeobrażu,Młynowie,Janowej Dolinie,Leszniowie,Rożyszczach,Antonówce,Torczynie i Zatorcach. Komendant okręgowy Armii Krajowej nawiązał kontakt z dowództwem sowieckiej dywizji kawalerii pod Łuckiem. Poza tym oddziały Armii Krajowej weszły we współdziałanie na terenach poza frontowych z różnymi oddziałami spadochronowymi,w miejscowościach,które jeszcze dzisiaj ujawnione być nie mogą. Ponadto Armia Krajowa wzmogła swą akcję na terenach zafrontowych,o czym świadczą ogłoszone liczne komunikaty o walkach z oddziałami niemieckimi i sabotażach dokonanych na tych terenach. Dowódcy sowieccy stwierdzają, że wszędzie otrzymywali pomoc i wyrażają uznanie dla postawy bojowej i dowództwa oddziałów Armii Krajowej. Naogół współpraca z oddziałami Armii Krajowej zawiązywała się pomyślnie. Z paru jednakże miejscowości otrzymano sprawozdania,które wywołują zaniepokojenie i wymagają wyjaśnienia. Rząd polski zakomunikował fakty z tych sprawozdań rządom brytyjskiemu i amerykańskiemu,prosząc ich o pomoc w zapobieganiu wypadkom,któreby mogły wpłynąć na zaprzestanie dalszego ujawniania się polskiej Armii Krajowej i uniemożliwiły dalsze współdziałanie wojskowe przeciw Niemcom. Instrukcje ujawniania się i współpracy z armią sowiecką w Polsce przeciw Niemcom nie zostały odwołane i obowiązują nadal.

-o-o-o-o-o-o-

Prezydent Wł.Raczkiewicz wraz z ministrem obrony krajowej odbył przegląd wojsk polskich w Szkocji. Przemawiając do żołnierzy powiedział : Przybyłem do was,by was poznać bliżej w momencie,gdy niedaleka już jest chwila działania. Prezydent R.P.,min. Kukiel i premier Mikołajczyk przyjęli defiladę brygady spadochronowej i polskiej dywizji artylerii. Następnie zwiedził obóz kobiet przygotowujących się do służby pomocniczej. Odwiedził także I.korpus polski w Szkocji. Premier Mikołajczyk rozmawiał z dziennikarzami w Edynburgu. Prasa szkocka podkreśla jedność narodu polskiego w walce z Niemcami.

Gen.Sosnkowski w wywiadzie prasowym we Włoszech ujawnił,że marynarze polscy brali udział w 900 konwojach do Anglii.Lotnictwo polskie liczy obecnie 12.000 ludzi.

Do Londynu nadeszła wiadomość z kraju, podana we wszystkich rozgłośniach brytyjskich,że w Armii Krajowej obok żołnierzy francuskich,włoskich,węgierskich i słowackich,walczą także żołnierze brytyjscy, zbiegli z obozu jeńców w Niemczech. Francuskie tajne pismo "Dziennik marynarki wojennej" pisze o polskim i francuskim braterstwie broni na morzu i żywej współpracy obu narodów. Przypomina,że ORP "Błyskawica" uratował załogę francuską pod Dunkierką,że polski oficer dowodził przez kilka miesięcy francuską kanonierką,a marynarze polscy służą na francuskich okrętach.

Tajna radiostacja polska donosi,że na skutek zwiększonej ilości aktów sabotażowych,wszystkie pociągi wojskowe niemieckie jeżdżą pod osłoną wojska. Samochody jeżdżące po drogach polskich najeżone są karabinami maszynowymi. Izba Lekarska w Gdańsku wydała pismo do lekarzy,pracujących na Pomorzu,aby donosili o każdym wypadku zranienia od kuli. Nie wolno opatrywać chorego przed przybyciem gestapo lub innej władzy bezpieczeństwa. To świadczy wyraźnie o stosunkach na Pomorzu.

WIADOMOSCI RADIOWE.

- Londyński "Obserwer" pisze : C.Hull powiedział,że istotą pokoju jest prawne unormowanie stosunków międzynarodowych. Podporą tego unormowania będzie pakt czterech mocarstw. Wielka Brytania powinna patrzeć dalej,należy utrzymać jaknajdłużej braterstwo wojny. Szybkie zerwanie stosunków między aliantami po wielkiej wojnie spowodowało,że pokój,który nastał,oparty był na kruchych podstawach. Musi być zagwarantowana wspólna działalność i wspólny front aliantów przeciw Niemcom i Japonii. Stany Zjednoczone i Rosja żyją na kontynentach własnym życiem,Anglia na wyspie kieruje całym życiem imperium brytyjskiego,Chiny są zniszczone wojną,ale mimo to musi być podtrzymane braterstwo wojenne. Przeszło czterdziestoletnia przyjaźń angielsko-amerykańska nie wyblakła. Nasz związek z Europą nigdy nie był silniejszy niż dzisiaj,kiedy po drugiej stronie Kanału czekają narody uciśnione na wyzwolenie i nigdy nie było bardziej jasne niż dzisiaj,że Niemcy zagrażają nietylko Europie,ale i nam. Ludzie Europy rozchodzą się po świecie,wynikiem tego są Stany Zjednoczone i dominia angielskie. Aby być silnym narodem,musimy być silni i stać na straży brytyjskiej rodziny narodów. Naszym pierwszym zadaniem jest zapewnienie rozwoju gospodarczego Anglii. Drugim zadaniem jest rozszerzenie anglo-amerykańskiej współpracy gospodarczej dla stworzenia dobrobytu.

- Gen.Watutin zmarł w Kijowie po ciężkiej operacji. Był to najmłodszy gen.sowiecki,wsławił się zdobyciem Wiazmy,obroną Stalingradu,zdobyciem Biełgorodu i innych. Dn.5.3.wycofał się z linii frontu z powodu choroby.

- Według układu handlowego,zawartego między Szwecją a Norwegią postanowiono,że Szwecja udzieli Norwegii po wojnie długoterminowego kredytu na zakup żywności,lekarstw,nasion i t.p.

- Angielski "Manchester Guardian" umieścił artykuł na temat stanowiska państw neutralnych do Niemiec. W roku 1940 i 1941 państwa neutralne były w sytuacji przymusowej,gdyż mogły się obawiać napadu Niemiec i okupacji,widziały,że alianci przez dłuższy czas nie będą w stanie dać im pomocy. Obecnie fakt napaści niemieckiej jest prawie nieprawdopodobny. Dlatego żądania aliantów zerwania stosunków handlowych z Niemcami są zupełnie uprawnione. Niektóre państwa z własnego pędu to zrobiły. Szwecja zakazała Niemcom tranzytu,Portugalia dostarcza wolframu,ale oddała aliantom bazy na Azorach. Inaczej ma się sprawa z Hiszpanią. Hiszpanię łączy z Niemcami wspolna ideologia, stara się więc ile tylko może pomóc Niemcom. Turcja dostarczyła Niemcom w tym roku 7.000 ton chromu. Turcja powinna się była zastanowić czy może być równocześnie sojusznikiem Wielkiej Brytanii i przyjacielem Niemiec. Turcja zobowiązała się w roku 1943 do dostarczenia 90.000 ton chromu,ale dostawy były mniejsze z powodu trudności transportowych. Chrom jest dla Niemców bardzo ważny,gdyż potrzebny jest do fabrykacji metalu,zwłaszcza z braku niklu i manganu, również potrzebnego do tego celu. Poza tym Turcja dostarcza Niemcom miedzi w niewielkiej ilości,bawełny i garbników.

- Czechosłowacki minister obrony przemawiał z Londynu do Czechów. Wezwał ich aby przygotowali wszystko,co potrzebne do prowadzenia walki w ich okręgu,do tworzenia komitetów okręgowych,ustanawiania dowództwa oddziałów i do walki w chwili wkroczenia armii sowieckiej.

- Specjaliści rosyjscy znajdują się obecnie w Anglii,omawiają oni z brytyjskimi przemysłowcami możliwości pomocy Wielkiej Brytanii przy odbudowie przemysłu w Rosji.

- Do Moskwy przybyła jugosłowiańska misja wojskowa w imieniu gen.Tito. Została ona powitana m.i.przez dowódcę ochotniczej eskadry jugosłowiańskiej,walczącej w Rosji.

- Kongres USA uchwalił budżet na pierwszy kwartał roku 1944/45 w wysokości 33 miliardów dolarów. W Izbie Gmin uchwalono 9 miliardów szterlingow na wydatki marynarki na okres od 1.lipca 1944 do 30.lipca 1945.

- Konferencja premierów dominialnych odbędzie się w najbliższym tygodniu. W związku z tym min.Eden zapowiedział dwudniową debatę parlamentarną na temat polityki dominialnej. W drodze na konferencję premierów dominiów,premier Nowej Zelandii Fraser odbędzie na Hawai konferencję z admirałem Nimitzem.

- W Kownie skazany został na 3 lata więzienia proboszcz,za to,że ochrzcił Żydówkę, która zbiegła z ghetta. Zaopatrzył on ją w dokumenty i dał trochę pieniędzy,aby mogła dalej się udać.

- W Meksyku aresztowano 14 osób pod zarzutem spisku na życie prezydenta i rządu.

NA FUNDUSZ PRASY : Fajka-40,II.Drużyna - 150,Brawura-100,Florek-50 zł.